

Ak4-ammo - inte stöldgods eller olaglig

En man i Stockholm som varit skytt och jägare i 20 år köpte Ak4-ammunition på en mätta för att dels använda i sin Remington 700 och dels för att använda i tester vid omladdning.

Mannen har tävlat i såväl vanligt pistolskytte som praktiskt skytte och kpistskytte så det var för honom ingen nyhet att militär ammunition både förekommer och är mycket billigare än civil ammunition.

Köpet bestod i 1000 patroner med helmantlad kula, 160 patroner för spårlykt och 20 patroner lösa skott, alltsammans i Försvarsmaktens originalkartonger.

Efter ett år kom han fram till att ammunitionen bara låg oanvänd och att det var bättre att sälja den vidare. Han lade ut annonser på Internet men blev förvånad då någon kontaktade honom med påståendet att ammunitionen var stöldgods. (Även på skytteforum hävdar man att all 7.62 från försvaret är stöldgods utan att först ta reda på varifrån denna ammunition kommer.)

Skräckslagen över risken att som god medborgare ha stöldgods i sin ägo kontaktade han genast Försvarets juridiska avdelning i Stockholm med en förfrågan om detta var sant.

Efter mycket mailväxling fick han svaret att man inte kan generellt säga att all 7.62-ammunition som en gång varit Försvarets ägodel automatiskt skulle vara stöldgods. Särskilt om det dessutom inte finns någon historia om varifrån ammunitionen kommer. Mannen kände sig nöjd och lugn med svaret.

Men ett par dagar senare dök det upp 8 beväpnade poliser som omringade huset och genomförde en husrannsakan. Mannen var nu misstänkt för stöld eller alternativt häleri.

Det blev en noggrann genomsökning av hela huset efter olagliga saker trots att mannen direkt visade vapenskåpen där allt förvarades enligt konstens alla regler.

All 7.62-ammunition togs i beslag medan drygt 10 000 patroner 9 mm (39/B) i Försvarets originalförpackningar lämnades då dessa inte ansågs som stöldgods enligt Försvarets kontaktman.

Tiden gick och Försvarsmakten försökte spåra varifrån ammunitionen kom utan att till 100% kunna avgöra detta. Man konstaterade dock att det mesta av den beslagtagna ammunitionen ingått i partier som skänkts till Baltstater i bistånd. (Ja, Sverige lämnar gärna bort krigsmateriel som bistånd till andra länder.)

Bland serienumren som hittades hos mannen fanns inte mindre än 1,5 miljoner patroner som skänkts till utlandet. Ändå hävdade åklagarsidan att ammunition som kan komma ur samma parti skulle vara stöldgods från Försvaret. Dock fanns inga rapporter inom Försvarsmakten om någon stulen 7.62-ammunition överhuvudtaget enligt den interna utredningen.

I december 2011 lade man ner förundersökningen eftersom det inte gick att bevisa att ammunitionen stulits. Istället kom man på att själva försäljningen kunde anses som "tillhandahållande av krigsmateriel utan särskilt tillstånd".

Nu börjar det bli intressant eftersom stöld och häleri trots allt är småbrott, medan brott mot lagen om krigsmateriel är allvarligt och ingen har någonsin dömts för detta i svensk historia.

Det fanns bara ett problem. Både åklagarmyndigheten och polisen ansåg att brott mot lagen om krigsmateriel i detta fall bara kunde ses som ringa eller av oakt-samhet. Dessutom brann det nu i knutarna eftersom ärendet höll på att preskriberas om inget åtal var väckt före den 2 mars 2012.

Nya förhör inleddes där både mannen i Stockholm och den ursprungliga säljaren från Västsverige nu var misstänkta för brott mot lagen om krigsmateriel.

Både mars och april passerade och därmed preskriberingstiden för ett möjligt åtal om ringa brott mot lagen om krigsmateriel.

Men så kom det ett åtal i maj med den starkare åtalspunkten "uppsåt" där brottet räknas som grovt

och påföljden är minst flera års fängelse. Dessutom hävdade Försvarsmakten "bättre rätt till ammunitionen" med motiveringen att man ville "statuera exempel kring utrustning som tidigare tillhört Försvaret".

Detta blev en mycket allvarlig punkt eftersom man i det tidigare skedet (när det handlade om stöld eller häleri) redan konstaterat att ammunitionen tillhörde mannen i Stockholm men nu vill man alltså kräva tillbaka annans egendom med motiveringen att statuera exempel.

För det första kan man inte kräva bättre rätt till annans egendom eftersom egendomen är just, som det bekräftas, någon annans.

Att dessutom använda domstol för att statuera exempel hör knappast hemma i modern svensk rätt utan något man kanske utövade för hundratals år sedan.

Sedan är det otroligt oseriöst att först skänka bort materiel som bistånd till fattigare länder (utan något förbehåll angående användningen) och sedan förvånas när den dyker upp på den svenska civila marknaden och då hävda att man har bättre rätt till något som man redan skänkt bort! (Försvarsmakten saknade som sagt ingen ammunition vid internutredningen så deras ammunition kunde det ju inte vara!)

Tingsrätten beviljade Leif Silbersky som försvarare för mannen i Stockholm och Peter Althin som försvarare åt mannen från Västsverige. Detta var viktigt med tanke på den mycket allvarliga åtalspunkten samt att domen skulle bli prejudicerande.

Patroner 9 mm lämnades kvar ...

Under rättegången hördes ett vittne från Försvarsmakten som var specialist i logistik. (Personen ifråga har ansvar för lager och transport.) Denne bekräftade att 1,5 miljoner patroner av samma parti som den beslagtagna ammunitionen skänkts till Baltstater som bistånd och att man inte visste varifrån den beslagtagna ammunitionen kom.

Han hävdade även att spårlys förstör pipan på civila vapen medan militära vapen har en speciell yta i pipan som skyddar mot fosforen i spårlysammunition. En skröna som är lika osann som skrönan att kpisten inte klarar att skjuta 39/B genom ytterkläder.

För det första är det ingen skillnad i pipan på en Remington 700 och det militära prickskyttevapnet M24 (som är

exakt samma vapen med olika benämningar) som båda används av amerikansk polis och militär med spårlysammunition. Även svenska Carl Gustaf och Huskvarna är civila vapen med samma tillverkning som M96 och M38 och den civila varianten av Ak4 som heter H&K G3 semi.

Skrönan att spårlysammunition förstör vapnet pga brinnande fosfor faller direkt - vi som kan något om vapen och inte är experter på transport vet nämligen att bakändan på projektilen inte antänds förrän ca 20-30 meter efter att kulan lämnat vapnet.

Åtalet ogillades med motiveringen att ammunitionen inte var att se som krigsmateriel eftersom den lämnat Försvarsmakten.

I Krigsmaterielutredningen (SOU 2005:9, "Reformerat regelverk för handel med försvarsmateriel") återkommer man ofta till att den civila vapenlagen företrädesvis ska användas i stället för lagen om krigsmateriel även vid militära vapen och ammunition då vi redan har ett omfattande regelverk kring vapen och ammunition i landet.

Eftersom man inte kan anse att ammunitionen är stulen och inte heller anser att det behövs tillstånd för tillhandahållande av krigsmateriel för enskilda samt att vapenlagen reglerar ammunitionen även om den haft militärt ursprung så kan vi konstatera att påståendet att Ak4-ammunition automatiskt skulle vara olaglig är en skröna även det.

Domstolen ansåg dessutom att Försvarsmakten inte på ett seriöst sätt kunnat visa varför de skulle äga bättre rätt till annans egendom och ammunitionen återlämnades till dess rättmätiga ägare som är mannen i Stockholm.